

1

Collectie van Stichting Papua Cultureel
Erfgoed digitaal toegankelijk

GEDEELD ERFGOED

2

Het laatste deel van Nederlands-Indië dat Nederland overdroeg aan de Republiek Indonesië was het westelijk deel van 's werelds één na grootste eiland, Nieuw-Guinea. Na de soevereiniteitsoverdracht in 1949 bleef het westelijk deel onder Nederlands bestuur. Pas sinds 1963 maakte het gebied als provincie deel uit van de Republiek Indonesië, eerst onder de naam Irian Jaya en sinds 2000 als Papua. Vanaf 2001 richt de Stichting Papua Cultureel Erfgoed (PACE) zich op het behoud en beheer van erfgoed afkomstig uit de voormalige kolonie. Naast boeken en documenten betreft dit onder meer inheems houtsnijwerk, een grote collectie beeldmateriaal en interviews met Papoea's en Nederlanders die in het gebied gewoond en gewerkt hebben of geboren zijn.

Staartje van ons verleden

In Nederland bevindt zich, verdeeld over musea, archieven en bibliotheken, de grootste collectie historisch en cultureel erfgoed van Papua. Niet alleen de omvang en veelzijdigheid van deze unieke collectie, maar ook het feit dat West Nieuw-Guinea een interessant staartje van ons koloniaal verleden vormt, maakt het behoud van dit erfgoed van groot belang. Daar komt bij dat het

1
Een portret van een oude man
in de Centrale Hooglanden.
Foto: J. Donkers.

2
Colijns reisverslag naar het
Carstenszgebergte uit 1936 was
één van de eerste gepopulariseerde
expeditieverslagen.
Foto: PACE.

3
Het rapport van een lokale
zending met aantekeningen
in de marge.
Foto: PACE.

gedeed erfgoed betreft dat wij gemeen hebben met en beheren
voor de huidige bewoners van het gebied.

Veel instellingen in Nederland beschikken over grote of kleine
collecties objecten uit Papua, bestaande uit etnografische kunst,
multimedia, boeken en documenten. PACE houdt zich bezig met
het digitaliseren en digitaal ontsluiten van dit materiaal in het
Nederlands, Engels en Indonesisch. Hoewel het digitaliseren zich
vooral richt op de eigen collectie, wordt voor het digitaal ontsluiten
in toenemende mate samengewerkt met andere instellingen. Doel
is niet alleen dit deel van onze koloniale geschiedenis beter voor
een Nederlands publiek zichtbaar te maken, maar vooral ook de
inheemse bevolking van Papua zelf toegang te geven tot hun
erfgoed.

Een weg met hindernissen

Voor de Papoea's is het vinden van informatie over de eigen cultuur
en geschiedenis een weg met hindernissen. In Papua hebben
musea, bibliotheken en archieven slechts kleine collecties van
vrij recente datum, die vaak ook nog slecht ontsloten zijn. Wie
informatie zoekt moet naar het buitenland, bijvoorbeeld naar
Nederland, dat de grootste collecties heeft. Een probleem is echter
dat het materiaal verspreid is over verschillende instellingen en
dat er geen integrale inventaris beschikbaar is.

Zoekgemak

De Metamorfoze-subsidie voor de digitalisering van de boeken en
documenten van vóór 1950 stelt PACE in staat om ruim een vijfde
deel van de collectie via haar website toegankelijk te maken. Het
materiaal wordt met behulp van ocr doorzoekbaar gemaakt en de
aanwezige beschrijving wordt uitgebreid met een pdf-document.
Het materiaal is zo, waar de rechten dit toestaan, online te bekijken
en te doorzoeken. PACE zal in de komende tijd de mogelijkheden
verder verkennen om het rechtelijk beschermd materiaal ook via
gerelateerde instellingen te ontsluiten.

Een groot deel van het materiaal, zoals bestuursrapporten en
expeditieverslagen, is uitsluitend in het Nederlands voorhanden.
Het integraal vertalen van het materiaal is een onhaalbare zaak;
dit zou eenvoudigweg te veel tijd en geld kosten. Wel heeft PACE
als doel de boeken en documenten in het Nederlands, Engels
en Indonesisch te annoteren en samen te vatten. Wellicht zal in
de toekomst ook de inhoud van de boeken en documenten zelf
geïndexeerd worden. Dit alles vergroot het zoekgemak van de
bezoeker, zowel binnen als buiten Papua.

3

4

5

4
Een vrouw en kind aan het vissen
aan de noordkust van Biak.
Foto: K.J. de Jager.

5
Een houtsnijder met een
sagoschaal in Sentani.
Foto: K.J. de Jager.

6

6
Een groep krijgers in de Centrale
Hooglanden.
Foto: J. Donkers.